

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 2 IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW w ŚWIDNICY NA ROK SZKOLNY 2025/2026

Preambuła

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Polskich Olimpijczyków w Świdnicy zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowując go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Społeczność szkolna buduje relacje oparte na zaufaniu, komunikacji, szacunku i tolerancji. Uczniowie stają się twórczy, kreatywni, zdolni do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Grono pedagogiczne pomaga uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwija umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspiera rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazuje, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka,
- Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych,
- konwencji o prawach dziecka,
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1798),
- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 986),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).

I. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów i opracowany został na podstawie wyników ewaluacji, diagnoz, obserwacji. Obejmuje działania wspomagające ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie.

II. Program realizowany jest przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest współpraca w realizacji działań wychowawczo- profilaktycznych.

III. Celem nadrzędnym programu jest wychowanie, czyli wspieranie wychowanka w rozwoju, ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej oraz profilaktyka zachowań ryzykownych. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie zachowań prozdrowotnych uczniów, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą dbać o zdrowie i życie własne, ale też innych, odpowiedzialność za swoją aktywność w rzeczywistości wirtualnej oraz odporność w obliczu potencjalnych zagrożeń cywilizacyjnych.

IV. Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- zapewnianie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- wspieranie wychowawczej roli rodziny,
- kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i prospołecznych,
- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidaryzmu, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji,
- wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele),
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami.

V. Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju, dbaniu o zdrowie psychiczne i prowadzeniu zdrowego stylu życia,
- realizowanie wśród uczniów działań wspierająco- profilaktycznych dostosowanych do możliwości i potrzeb uczniów, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,

VI. Charakterystyka absolwenta. Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego absolwenta, który niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, będzie dobrze funkcjonował w swoim środowisku rówieśniczym,

w szkole i w domu, posiadał umiejętność komunikacji z innymi i budowania relacji bez agresji i przemocy, znał sposoby radzenia sobie z zagrożeniami, odnosił się z szacunkiem do innych, był tolerancyjny, empatyczny i otwarty na pozytywne relacje z innymi oraz wrażliwy na los potrzebujących, biorący na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VII. Uczestnicy programu to społeczność szkolna: uczniowie, rodzice, nauczyciele, specjaliści i inni pracownicy szkoły.

VII. Diagnoza.

Wyniki diagnozy i ewaluacji dotychczasowych działań, zarówno w opinii uczniów, jak i rodziców, wskazują na wysoką ocenę przebiegu roku szkolnego: relacje z wychowawcą, rówieśnikami, atmosferę panującą w klasie, szkole, integrację i współpracę między uczniami i nauczycielami. Uczniowie uważają, że nauka sprawia im więcej trudności niż relacje rówieśnicze, które wg ich rodziców są większym problemem. I ta sprzeczność wskazuje potrzebę rozwijania efektywnych sposobów komunikacji.

Na podstawie analiz, opinii nauczycieli, obserwacji, podejmowanych działań i interwencji zauważamy zmniejszoną u uczniów motywację do samodzielnej nauki, nadmierne korzystanie w wolnym czasie z aktywności w rzeczywistości wirtualnej bez kontroli rodziców. Jednocześnie notujemy mniejszą ilość interwencji dotyczących negatywnych, agresywnych zachowań rówieśniczych oraz wiele pozytywnych wspólnych aktywności uczniów w ramach grup klasowych i międzyklasowych.

X. Określiliśmy zasoby i trudności szkoły w postaci czynników chroniących i czynników ryzyka. Czynniki chroniące: pozytywne relacje z wychowawcami, nauczycielami i w większości z rówieśnikami. Pozytywna atmosfera w klasie, szkole. Zadowolenie z aktywności, działań, wydarzeń w szkole. Duża liczba zajęć pozalekcyjnych dla uczniów. Współpraca szkoła- rodzice. Czynniki ryzyka: duża, liczna szkoła, wielorakość bodźców, które są zarówno w klasie jak i w szkole szczególnie podczas przerw, silna potrzeba uczniów korzystania z telefonu i rzeczywistości wirtualnej, u 20% uczniów niechęć chodzenia do szkoły, deklarowane przez 60% uczniów trudności w nauce, duża grupa uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych 64 (ilość rosnąca), korzystanie z papierosów elektronicznych i snoosów przez uczniów klas starszych.

XI. Na podstawie ewaluacji, kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026, określiliśmy obszary działań:

- wspieranie świadomości i aktywności uczniów w zakresie kształtowania postaw prozdrowotnych, aktywności ruchowej i sprawności fizycznej,
- wspieranie i rozwijanie u uczniów potrzeby i umiejętności dbania o dobrostan psychiczny/zdrowie psychiczne, wsparcie w kryzysach psychicznych,
- profilaktyka przemocy rówieśniczej, rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych, propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu rozwijają swoją

wrażliwość na los potrzebujących, biorą na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,

- wspieranie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią pozytywny dialog z innymi,
- wspieranie rozumienia potrzeby higieny cyfrowej oraz konieczności bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie
- kultywowanie tradycji szkoły, dbałość o klimat szkoły,
- zapewnienie bezpieczeństwa w szkole.

XII. Działania wychowawczo- profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2025/2026:

1. Współpraca nauczycieli, wychowawców ze specjalistami i rodzicami w celu dokonywania diagnozy potrzeb uczniów – określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz trudności, na których można opierać działania wychowawczo-profilaktyczne.

2. Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania, zajęć wspierających aktywność ruchową i sportową oraz zajęć wspierających osiągnięcie pozytywnych wyników w nauce i w rozwoju fizycznym, zajęć wspierających rozwój emocjonalny i motywowanie uczniów do udziału w nich- jako ważny czynnik chroniący oraz alternatywę dla czasu spędzanego przez uczniów w rzeczywistości wirtualnej/ wg planu pracy szkoły.

3. Realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień poprzez warsztaty „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć”- prowadzone przez certyfikowanego terapeutę uzależnień Aleksandra K. Matusiaka w ramach realizacji miejskiego programu profilaktycznego oraz systematyczne działania informacyjno- edukacyjne nt szkodliwości stosowania używek i środków psychoaktywnych- szczególnie papierosów elektronicznych i snoosów- które używali uczniowie klas starszych.

4. Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i czasu spędzanego w szkole poprzez: przypominanie uczniom, pogadanki nt zasad bezpiecznego poruszania się, zachowania w szkole i poza budynkiem szkoły, spotkania z Policją dyżury nauczycieli, monitoring, ochrona na wejściu do szkoły.

5. Realizacja działań prozdrowotnych podczas Szkolnego Tygodnia Zdrowia w październiku 2025 we współpracy z Sanepid Świdnica. Dbłość o zdrowie poprzez wspieranie wiedzy i umiejętności uczniów w przygotowaniu zdrowych śniadań, posiłków- działania w ramach Święta jabłka, Śniadania mistrzów, mleko i owoce w szkole oraz inne działania i akcje profilaktyczne.

6. Dbanie o dobrostan psychiczny i zdrowie psychiczne uczniów poprzez bieżące wsparcie psychologiczno- pedagogicznego, pomoc psychologa szkolnego oraz pedagogów oraz organizacja działań podczas Tygodnia Zdrowia psychicznego.

7. Rozwijanie pozytywnych relacji rówieśniczych zapobiegających przemocy rówieśniczej poprzez wspólne akcje klasowe i szkolne, gddw, wycieczki, wyjścia w teren, udział w festynach i uroczystościach szkolnych i inne. Udział uczniów w pracach i działaniach wolontariatu.

8. Praktyczne stosowanie szkolnej Zasady STOP, wspierającej rozwiązywanie nieporozumień, konfliktów, zapobiegającej agresji werbalnej i fizycznej poprzez naukę w klasach pierwszych i przypomnianie w klasach starszych. Rozwijanie umiejętności komunikowania swoich potrzeb w sposób bezpieczny, nieagresywny poprzez zajęcia warsztatowe w klasach.

9. Budowanie pozytywnych relacji rówieśnicze na poziomie klas ale też międzyszkolne poprzez wspólne aktywności sportowe- Liga Klas, wycieczki, wyjazdy na imprezy kulturalne, zajęcia dydaktyczne w terenie, poza budynkiem szkoły.

10. Systematyczne działania wychowawcze wychowawców na gddw, nauczycieli na lekcjach w różnych sytuacjach społecznych wymagających interwencji, pogadanki czy rozmowy z uczniami także we współpracy z psychologiem i pedagogiem.

11. Rozwijanie świadomości odpowiedzialności za swoje zachowania w internecie i na forach społecznościowych poprzez uświadamianie uczniom, że słowa i obrazy mają moc i mogą być przemocą i krzywdzić innych. Rozwijanie empatii. Rozwijanie świadomości rodziców odpowiedzialności za aktywność wirtualną swoich dzieci. Działania w ramach zajęć dydaktycznych, gddw, spotkań z rodzicami.

Informacja szczegółowa dotycząca organizacji zajęć, działań, imprez znajduje się w kalendarzu pracy szkoły i planach pracy zespołów rady pedagogicznej.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 2 w Świdnicy uchwalony został przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną (art. 84 ust. 2 UPO) dnia